

VERORDENINGEN

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2018/1108 VAN DE COMMISSIE

van 7 mei 2018

tot aanvulling van Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen inzake de criteria voor de aanwijzing van centrale contactpunten voor uitgevers van elektronisch geld en betalingsdienstaanbieders en met regels inzake hun taken

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie ⁽¹⁾, en met name artikel 45, lid 11,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Uitgevers van elektronisch geld en betalingsdienstaanbieders kunnen centrale contactpunten aanwijzen om er namens de aanwijzende instellingen voor te zorgen dat de regels ter bestrijding van het witwassen van geld en het financieren van terrorisme worden nageleefd en om het toezicht door de bevoegde autoriteiten te vergemakkelijken. Lidstaten kunnen de aanwijzing van een centraal contactpunt voorschrijven wanneer betalingsdienstaanbieders en uitgevers van elektronisch geld op hun grondgebied diensten aanbieden via vestigingen, anders dan in de vorm van een bijkantoor, maar niet wanneer zij diensten aanbieden zonder een vestiging.
- (2) De aanwijzing van een centraal contactpunt met het oog op de naleving van de regels ter bestrijding van het witwassen van geld en het financieren van terrorisme lijkt gerechtvaardigd wanneer de omvang en schaal van de activiteiten die de betalingsdienstaanbieders en uitgevers van elektronisch geld via vestigingen, anders dan in de vorm van een bijkantoor, verrichten, bepaalde drempelwaarden bereiken of overschrijden. Deze drempelwaarden moeten worden vastgesteld op een niveau dat evenredig is aan het doel van Richtlijn (EU) 2015/849, dat erin bestaat het toezicht door de bevoegde autoriteiten te vergemakkelijken op de naleving door dergelijke vestigingen, namens hun aanwijzende instelling, van lokale verplichtingen inzake de bestrijding van witwassen en van de financiering van terrorisme (AML/CFT), zonder tegelijkertijd de betalingsdienstaanbieders en uitgevers van elektronisch geld een onnodige regeldruk op te leggen.
- (3) Het vereiste een centraal contactpunt aan te wijzen, lijkt ook gerechtvaardigd wanneer een lidstaat van mening is dat het risico van witwassen en terrorismefinanciering in verband met de exploitatie van dergelijke vestigingen is toegenomen. Zo'n toename kan bijvoorbeeld blijken uit een beoordeling van het gevaar van witwassen en terrorismefinanciering in verband met bepaalde categorieën van betalingsdienstaanbieders en uitgevers van elektronisch geld. De lidstaten zouden er niet toe mogen worden verplicht om met dat doel een risicobeoordeling van individuele instellingen uit te voeren.
- (4) In uitzonderlijke gevallen, wanneer lidstaten redelijke gronden hebben om aan te nemen dat het risico van witwassen en terrorismefinanciering in verband met een specifieke betalingsdienstaanbieder of uitgever van elektronisch geld die vestigingen op hun grondgebied exploiteert, hoog is, moeten zij echter kunnen verlangen dat die uitgever of aanbieder een centraal contactpunt aanwijst, zelfs als hij de in deze verordening vastgestelde drempels niet haalt of niet behoort tot een categorie van instellingen die verplicht zijn een centraal contactpunt aan te wijzen op grond van de beoordeling door de lidstaat van het risico van witwassen en terrorismefinanciering.

⁽¹⁾ PB L 141 van 5.6.2015, blz. 73.

- (5) Wanneer een centraal contactpunt wordt aangewezen, dient dit er, namens de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder, voor te zorgen dat zijn vestigingen de toepasselijke AML/CFT-regels in acht nemen. Het centrale contactpunt dient daartoe een gedegen inzicht hebben in de toepasselijke AML/CFT-vereisten en de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van AML/CFT-gedragslijnen en procedures te bevorderen.
- (6) Het centraal contactpunt dient onder meer een centrale coördinerende rol te vervullen tussen de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder en de vestigingen daarvan, en tussen de uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder en de bevoegde autoriteiten van de lidstaat waar de vestigingen worden geëxploiteerd, dit ter bevordering van het toezicht daarop.
- (7) Lidstaten dienen het recht te hebben om op grond van hun globale beoordeling van het risico van witwassen en terrorismefinanciering in verband met de activiteit van betalingsdienstaanbieders en uitgevers van elektronisch geld die op hun grondgebied, anders dan in de vorm van een bijkantoor, gevestigd zijn, te bepalen dat centrale contactpunten verplicht zijn bepaalde aanvullende taken te verrichten als onderdeel van hun plicht ervoor te zorgen dat de lokale AML/CFT-verplichtingen worden nagekomen. Met name kan het voor lidstaten passend zijn om van centrale contactpunten te verlangen dat zij, namens de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder, verdachte transacties melden bij de financiële-inlichtingeneenheid (FIU) van de lidstaat van ontvangst op het grondgebied waarvan de meldingsplichtige entiteit is gevestigd.
- (8) Het is aan elke lidstaat om te bepalen of centrale contactpunten een bepaalde vorm moeten hebben. Wanneer er een vorm is voorgeschreven, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de vereisten evenredig zijn en niet verder gaan dan wat noodzakelijk is om de beoogde naleving van de AML/CFT-regels te verwezenlijken en het toezicht te vergemakkelijken.
- (9) Deze verordening is gebaseerd op de ontwerpen van technische uitvoeringsnormen die door de Europese toezichthoudende autoriteiten (de Europese Bankautoriteit, de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en de Europese Autoriteit voor effecten en markten) aan de Commissie zijn voorgelegd.
- (10) De Europese toezichthoudende autoriteiten hebben openbare raadplegingen gehouden over de ontwerpen van technische reguleringsnormen waarop deze verordening is gebaseerd, de mogelijke kosten en baten daarvan geanalyseerd en het advies ingewonnen van de Stakeholdergroep bankwezen, die is opgericht overeenkomstig artikel 37 van respectievelijk Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ en Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

Bij deze verordening worden vastgesteld:

- a) criteria voor het bepalen van de voorwaarden waaronder een aanwijzing van een centraal contactpunt overeenkomstig artikel 45, lid 9, van Richtlijn (EU) 2015/849 passend is;
- b) regels betreffende de taken van centrale contactpunten.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

1. „bevoegde autoriteit”: de autoriteit van een lidstaat die bevoegd is om ervoor te zorgen dat uitgevers van elektronisch geld en betalingsdienstaanbieders die op hun grondgebied gevestigd zijn, anders dan in de vorm van een bijkantoor, en waarvan het hoofdkantoor in een andere lidstaat gesitueerd is, voldoen aan de vereisten van Richtlijn (EU) 2015/849, zoals omgezet in de nationale wetgeving;

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 12).

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/79/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 48).

⁽³⁾ Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 84).

2. „lidstaat van ontvangst”: de lidstaat op het grondgebied waarvan de uitgevers van elektronisch geld en betalingsdienstaanbieders waarvan het hoofdkantoor in een andere lidstaat is gesitueerd, anders dan in de vorm van een bijkantoor zijn gevestigd;
3. „uitgevers van elektronisch geld en betalingsdienstaanbieders”: uitgevers van elektronisch geld als omschreven in artikel 2, punt 3, van Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, en betalingsdienstaanbieders als omschreven in artikel 4, punt 9, van Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾.

Artikel 3

Criteria voor de aanwijzing van een centraal contactpunt

1. Lidstaten van ontvangst kunnen voorschrijven dat uitgevers van elektronisch geld en betalingsdienstaanbieders die vestigingen op hun grondgebied hebben, anders dan in de vorm van een bijkantoor, en waarvan het hoofdkantoor in een andere lidstaat is gesitueerd, een centraal contactpunt aanwijzen, wanneer aan de volgende criteria is voldaan:

- a) het aantal van deze vestigingen bedraagt 10 of meer;
- b) het cumulatieve bedrag aan uitgegeven en terugbetaald elektronisch geld of de cumulatieve waarde van de door de vestigingen uitgevoerde betalingstransacties zal naar verwachting hoger zijn dan 3 miljoen EUR per boekjaar of is in het voorgaande boekjaar hoger dan 3 miljoen EUR geweest;
- c) de informatie die nodig is om te beoordelen of aan het criterium onder a) of b) is voldaan, is de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst ondanks haar verzoek niet tijdig ter beschikking gesteld.

2. Onverminderd de in lid 1 genoemde criteria kunnen lidstaten van ontvangst categorieën uitgevers van elektronisch geld en betalingsdienstaanbieders die vestigingen op hun grondgebied hebben, anders dan in de vorm van een bijkantoor, en waarvan het hoofdkantoor in een andere lidstaat is gesitueerd, ertoe verplichten een centraal contactpunt aan te wijzen, wanneer dit vereiste in verhouding staat tot het niveau van het risico van witwassen of terrorismefinanciering in verband met de exploitatie van deze vestigingen.

3. Lidstaten van ontvangst baseren hun beoordeling van het niveau van het risico van witwassen of terrorismefinanciering in verband met de exploitatie van deze vestigingen op de resultaten van de overeenkomstig artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van Richtlijn (EU) 2015/849 uitgevoerde risicobeoordelingen en op andere beschikbare geloofwaardige en betrouwbare bronnen. In het kader van deze beoordeling houden de lidstaten van ontvangst rekening met ten minste de volgende criteria:

- a) het risico van witwassen en terrorismefinanciering in verband met de aangeboden soorten producten en diensten en de gebruikte distributiekkanalen;
- b) het risico van witwassen en terrorismefinanciering in verband met de soorten klanten;
- c) het risico van witwassen en terrorismefinanciering in verband met de omstandigheid dat incidentele transacties vaker voorkomen dan transacties die in het kader van zakelijke betrekkingen worden uitgevoerd;
- d) het risico van witwassen en terrorismefinanciering in verband met de landen en geografische gebieden die worden bediend.

4. Onverminderd de in leden 1 en 2 vermelde criteria kan een lidstaat van ontvangst in uitzonderlijke omstandigheden de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst de bevoegdheid verlenen om een uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder die vestigingen op zijn grondgebied heeft, anders dan in de vorm van een bijkantoor, en waarvan het hoofdkantoor in een andere lidstaat is gesitueerd, ertoe te verplichten een centraal contactpunt aan te wijzen, mits de lidstaat van ontvangst redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de exploitatie van vestigingen van die uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder een hoog risico van witwassen en terrorismefinanciering inhoudt.

⁽¹⁾ Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, tot wijziging van de Richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van Richtlijn 2000/46/EG (PB L 267 van 10.10.2009, blz. 7).

⁽²⁾ Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG (PB L 319 van 5.12.2007, blz. 1).

*Artikel 4***Zorgen voor naleving van de AML/CFT-regels**

Het centrale contactpunt zorgt ervoor dat de in artikel 45, lid 9, van Richtlijn (EU) 2015/849 omschreven vestigingen voldoen aan de AML/CFT-regels van de lidstaat van ontvangst. Te dien einde moet het centrale contactpunt:

- a) de ontwikkeling en uitvoering bevorderen van AML/CFT-gedragslijnen en -procedures ingevolge artikel 8, leden 3 en 4, van Richtlijn (EU) 2015/849, door de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder te informeren over de AML/CFT-vereisten die in de lidstaat van ontvangst van toepassing zijn;
- b) namens de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder erop toezien dat dergelijke vestigingen de in de lidstaat van ontvangst toepasselijke AML/CFT-vereisten en de ingevolge artikel 8, leden 3 en 4, van Richtlijn (EU) 2015/849 vastgestelde gedragslijnen, controlemaatregelen en procedures van de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder, daadwerkelijk toepassen;
- c) het hoofdkantoor van de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder informeren over eventuele inbreuken of nalevingskwesties die in deze vestigingen zijn opgemerkt, en daarbij onder meer informatie verstrekken over zaken die van invloed kunnen zijn op het vermogen van de vestigingen om de AML/CFT-gedragslijnen en -procedures van de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder daadwerkelijk in acht te nemen of de risicobeoordeling van de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder anderszins kunnen beïnvloeden;
- d) er namens de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder voor zorgen dat er corrigerende maatregelen worden genomen wanneer deze vestigingen toepasselijke AML/CFT-regels niet in acht nemen of het gevaar bestaat dat zij deze niet in acht nemen;
- e) er namens de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder voor zorgen dat deze vestigingen en hun personeel deelnemen aan de in artikel 46, lid 1, van Richtlijn (EU) 2015/849 bedoelde opleidingsprogramma's;
- f) de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder vertegenwoordigen bij diens contacten met de bevoegde autoriteiten en de FIU van de lidstaat van ontvangst.

*Artikel 5***Faciliteren van toezicht door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst**

Het centrale contactpunt faciliteert het toezicht door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst op de in artikel 45, lid 9, van Richtlijn (EU) 2015/849 omschreven vestigingen. Te dien einde moet het centrale contactpunt, namens de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder:

- a) de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder bij zijn contacten met bevoegde autoriteiten vertegenwoordigen;
- b) de informatie inzien waarover deze vestigingen beschikken;
- c) reageren op elk verzoek van de bevoegde autoriteiten in verband met de activiteiten van deze vestigingen, de bevoegde autoriteiten relevante informatie verstrekken waarover de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder en deze vestigingen beschikken en zo nodig regelmatig verslag uitbrengen;
- d) inspecties ter plaatse van deze vestigingen faciliteren wanneer de bevoegde autoriteiten daarom verzoeken.

*Artikel 6***Aanvullende taken van een centraal contactpunt**

1. Lidstaten van ontvangst kunnen centrale contactpunten ertoe verplichten om namens de aanwijzende uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder, in aanvulling op de in de artikelen 4 en 5 omschreven taken, een of meer van de volgende taken uit te voeren:

- a) het indienen van verslagen ingevolge artikel 33, lid 1, van Richtlijn (EU) 2015/849, als omgezet in het nationale recht van de lidstaat van ontvangst;
- b) het reageren op ieder verzoek van de FIU in verband met de activiteit van vestigingen als omschreven in artikel 45, lid 9, van Richtlijn (EU) 2015/849 en de FIU relevante informatie verstrekken over dergelijke vestigingen;

- c) het, waar passend, toetsen van transacties om vast te stellen of een transactie verdacht is, in het licht van omvang en complexiteit van de transacties van de uitgever van elektronisch geld of betalingsdienstaanbieder in de lidstaat van ontvangst.
2. Lidstaten van ontvangst kunnen centrale contactpunten ertoe verplichten om een of meer van de in lid 1 omschreven aanvullende taken uit te voeren wanneer deze aanvullende taken in verhouding staan tot het algemene niveau van het risico van witwassen en terrorismefinanciering in verband met de exploitatie van deze betalingsdienstaanbieders en uitgevers van elektronisch geld die op hun grondgebied vestigingen hebben, anders dan in de vorm van een bijkantoor.
3. Lidstaten van ontvangst baseren hun beoordeling van het niveau van het risico van witwassen of terrorismefinanciering in verband met de exploitatie van deze vestigingen op de resultaten van de overeenkomstig artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van Richtlijn (EU) 2015/849 uitgevoerde risicobeoordelingen, op artikel 3, lid 2, van deze verordening, indien van toepassing, en op andere beschikbare geloofwaardige en betrouwbare bronnen.

Artikel 7

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 7 mei 2018.

Voor de Commissie
De voorzitter
Jean-Claude JUNCKER
